

Törökhyula S. Lir.

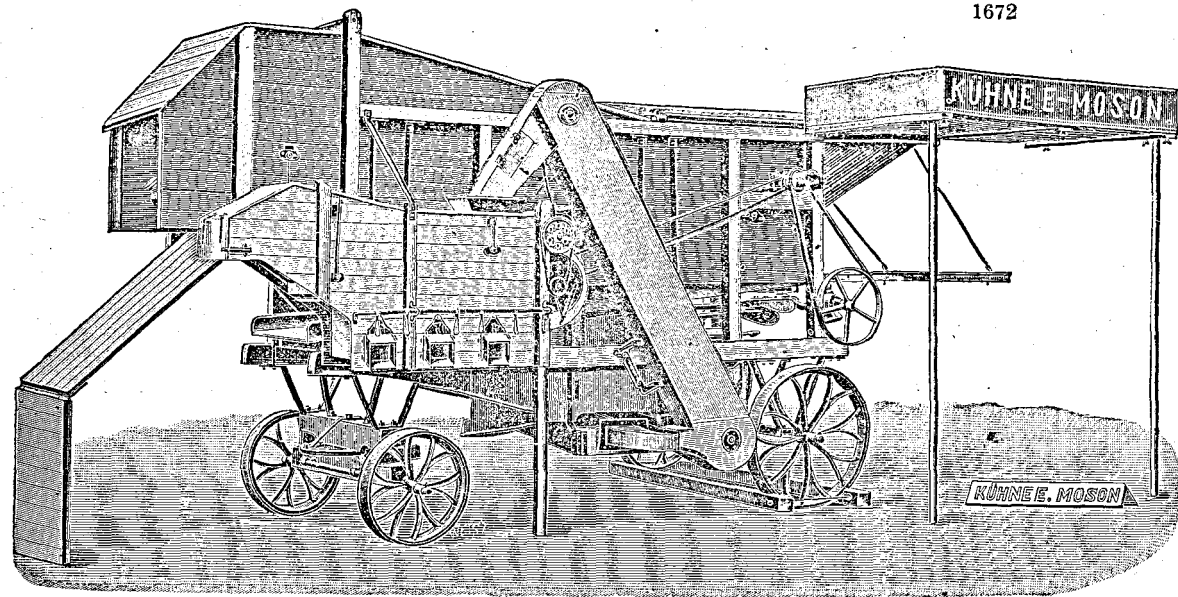
ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. AUGUSZTUS 18.

33. SZÁM.

Járgányos cséplőkészleteket,

szeges rendszerű cséplőgépeket
Motorhajtásra,

— Gabonatisztító rostákat —

és

Váltva fordító ekéket,
Mosoni Drill

sorvetőgépeket elsőrendű kivitelben szállít

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyár

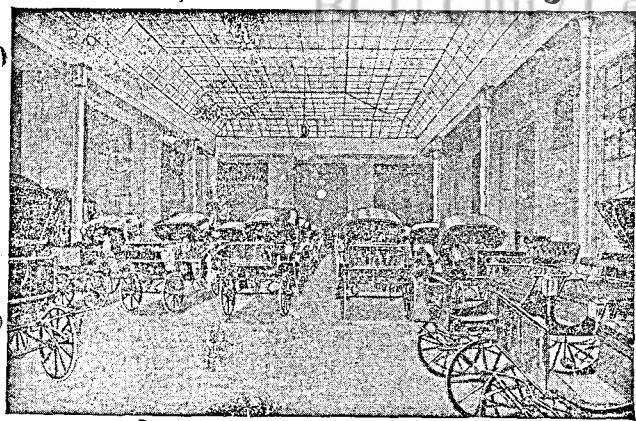
MOSONBAN.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiarú csarnok szövetkezet,
mint az Országos központi
hitelszövetkezet tagja.

VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarúcsarnok

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik
1875 raktáron tartatnak.

Drössler Károly cs. és kir. szab.
gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjáratok, Gőzmozgonyokat,
Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinkomobillokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

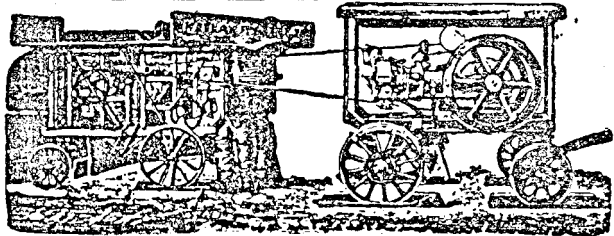

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.
Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű

„GLÓRIA“

benzin-petrolin motorok
és motor-cséplőkészletek
gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43
szerezhetőkhöz jóállással legolcsóbb árban. 3—5 évi
részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni.
— Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

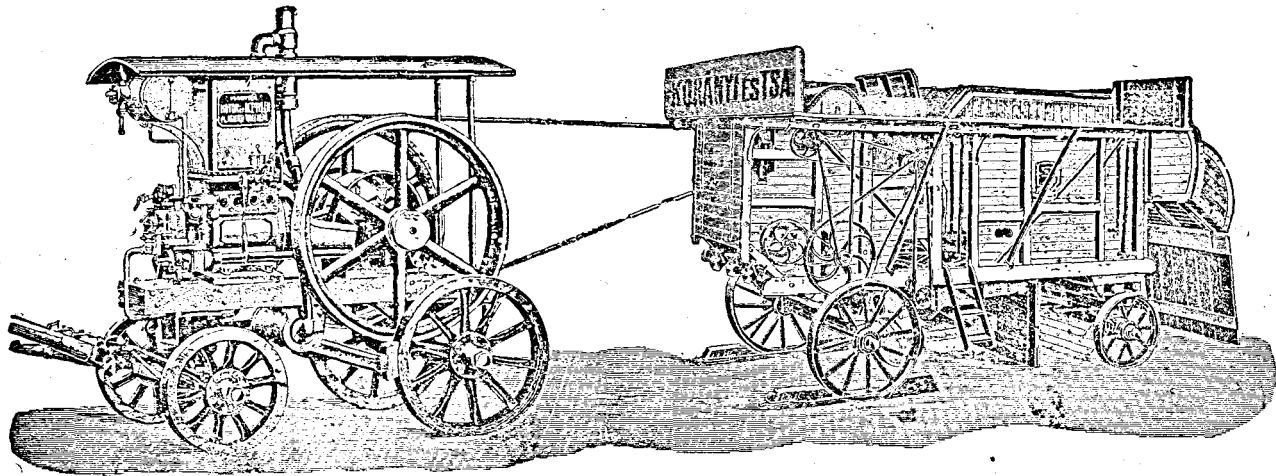
LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÖLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.
Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1—2 fillér.**

1876

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

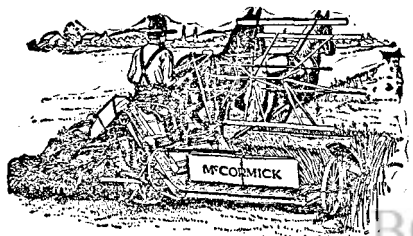
mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSÁK

kazal-
repce-
behordási-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokróczok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekötelek favéggel.
NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet
Budapest, Arany János-u. 10. sz.
Sürgőnycim: NAGELA BUDAPEST. 1906 Vidéki telefon: 35—92.

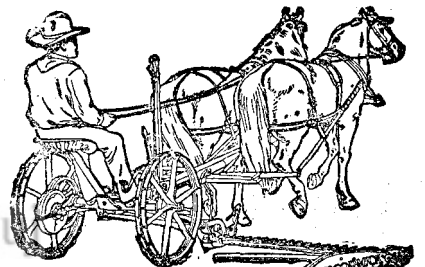
Kéveköti-aratógép.

MC. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

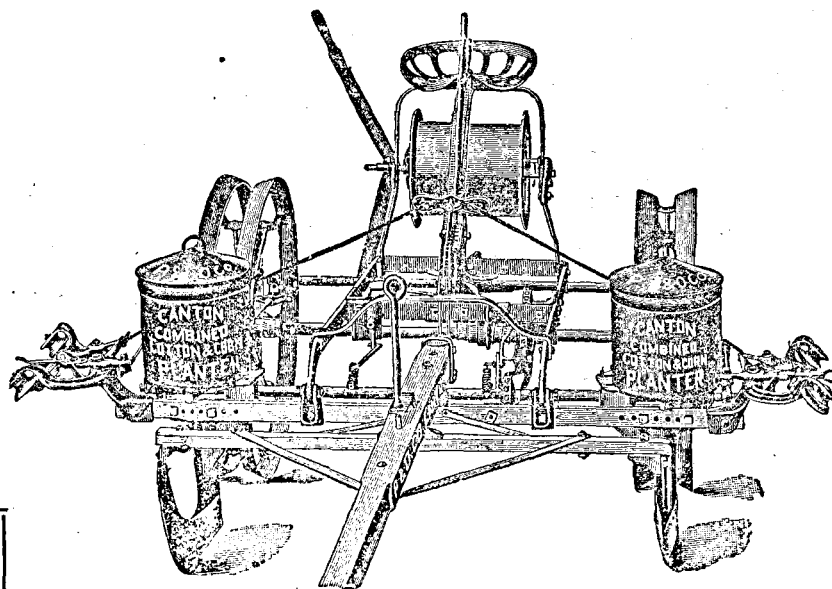
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszálógép.

Különleges gépek:

- Kéveköti-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszálógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengeriszártógép
- Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

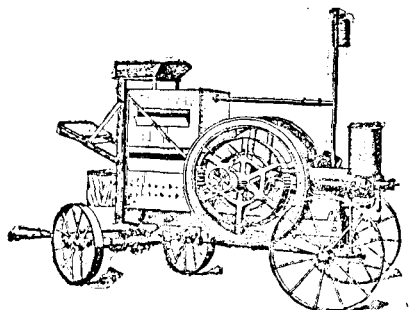
Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

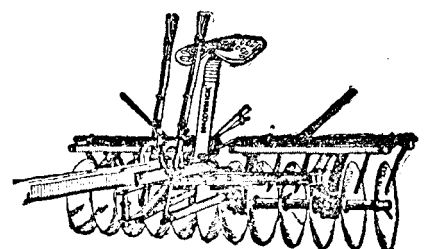
Állandó gépkiallítás Budapesten

Különleges eszközök:

- Tárcsás borona, tarlóhántásra és vetőszántásra.
- Rugófogas borona, lazításra.
- Acél-lókap, tengeri- és burgonyakapálásra.
- 14 fogas cultivator.
- Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTEZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A székelyföldi legelők. *Székely György.* 457
Bonyhád és Muraköz. *Czirmes Bálint.* 458
Kolozs megyei kisgazdák a Barcaságon. *Csérér Lajos.* 459
Néhány szó a fiatal libák felneveléséről. *W. L.* 460

Vegyes közlemények.

- Hírek a sepsiszentgyörgyi Székelykiállításról. 460
A mezőgazdasági legfelső szakoktatás. — A segesvári komlós-szövetkezet. — A lépfene Kolozs megyében. — Taakormánytermésünk és az eladó mennyiség megállapítása. — Székely találmányu komlósárasztó gégek. — A husdrágaság. — Gazdasági szakoktatás a mezőn. — A kormányhatóság a száj- és körömfájás terjedése ellen. — A nemzetközi baromfiállítás. — A selyemgubó árának emelése. — A mezőri költségek. — Fedeztetési állomások 1908-ban. — A légy és a tej. — A dinnyekiállítás megnyitása. — Az orv-halászat ellen. 461

Hirdetések.

LÓHERE- és Luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek,
ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermáza magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett céget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekinteti. A kiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtásuk minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

== BUDAPEST. ==

1002

A székelyföldi legelők.*

A legfontosabb kérdés, melynek körültekintő és helyes megoldásától függ elsősorban a székely akció sikere — a székelység közgazdasági megerősítésének lehetősége.

A székelyföld gyér népeisége és szegénysége miatt, a faipar vállalatokon kívül más nagyobb szabású iparvállalatok alakítására ezidő szerint nem alkalmas,

A hatalmas erdőségek a közjük ékelt erdei legelőkkel, önként megjelölik az irányt, melyen haladni kell.

Ez az állattenyésztés.

A legelők hiányát hangoztatják évek óta, mint legfőbb okát annak, hogy az állattenyésztés nem képes oly mérvben emelkedni, amint az kívánatos és remélhető lenne.

Csak mellékesen jegyzem meg, hogy ezen sikertelenség egyik legfőbb okát azon eljárásban látom, mely szerint a kedvezményes áron kiosztott tenyészállatok olyan kisgazdáknak adatnak át, kik semmi biztosítékot nem nyújtanak az okszerű tenyésztésre.

Az arányosítások megtörténte óta különösen előtérbe lépett a legelőhiány kérdése s nem volt azóta egyetlen képviselő jelölt sem, ki ne ígérte volna a legelők szaporítását. A legújabb honboldogítók éppen odáig mentek, hogy az erdőknek állami erdősök kezelése alól való kivételét követelik, ezt állítván oda a megtörtént arányosítások megsemmisítésén kívül, mint legszükségesebb székely mentő akciót!

Ez ügyben a kormánynál közköltsegen megjelent monstre küldöttség némi reményekkel telve érkezett haza s küldőik várakozását a végletekig felcsigázták.

A dolog lényege az, hogy például Háromszék megyében az alispán múlt évi kivatalos jelentése szerint kétszáz ezer kat. hold állami kezelés alatt álló erdőnek csupán 26%-a van legeltetési tilalom alatt, ezen kívül vannak magán erdők, erdei és síkföldi legelők.

* Szivesen nyitunk tért az érdekelteknek és érdeklődőknek e fontos közkérdéshez való hozzájárulásra.
Szerk.

De milyen állapotban? Tele vannak zombékkal, boráka, kökény és más haszontalan cserjékkel, vizmosásokkal, melyek a legelő terület legalább kétharmad részét hasznavehetetlenné teszik, a legtöbb legelőn még itató vályuk sincsenek.

Mi ennek az oka? A teljes közömböség, mellyel a székely minden közvagyon iránt viseltetik s melyet csak kihasználni és rongálni szeret, de fenntartani nem.

Mig Brassó megye száz községei s ott a hétfalusi csángók is, óriási áldozatokat hoznak legelők javítása érdekében, addig a székelyföldi községekben csak ott van némi nyoma, hol a székelyföldi kirendeltség minden költséget fedezett.

Tegyük fel, hogy ezen költséges eljárás mellett lassanként a legelők egyrésze fel lesz javítva. Ezen esetben teljesen bizonyos, hogy mihelyt a segély és felügyelet megszűnik, a nagy költséggel feljavított legelők karban tartására többé semmi gond fordítva nem lesz.

Ezen szomorú állapotot nem fog segíteni, ha minden erdészt elcsapnak is és az összes erdőkből legelőt csinálnak. Legfennebb annyiban fog változni a mai állapot, hogy több lesz a rossz legelő és pár év múlva éppen fabehozatalra lesz szükség, mivel az ujonan felszabadítandó erdők fáját lehető legsürgősebben potom áron elfogják vesztegetni.

A legelőkérdés csak úgy oldható meg sikeresen ha akár törvény akár rendeleti uton a legelők mikénti gondozása kötelezővé tétetik és kilesznek jelölve azon közegek, kik a rendelkezések pontos végrehajtását ellenőrzik.

Az erdei legelőkön az erdészeti közegek a síkföldi legelőkön állattenyésztési felügyelők vagy más, oly tisztviselők, kiknek e hasznos elfoglaltatásra még van szabad idejük.

A székely kirendeltség általi segélyezés kölcsön alakjában úgy lenne megújítandó, hogy a mely terület a megállapított terv szerinti munkálatokra nem teljesíti attól az összes addi nyújtott kedvezmények pénzbeli értékeközigazgatásilag fölhajtassák. Szakítani kell az eddigi rendszerrel.

Terményeinket értékesítsük

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

utján.

Délvidéki gazdáink forduljanak
ezirányban a kötelekünkben működő
Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetéhez
Temesvári:

Losoncy-tér 8. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Diyatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☎ Telefon-szám 567.

☎ Telefon-szám 567. ☎

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajta és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Megszüntetni az állami atyáskodást sok téren, de viszont életbeléptetni, hol azt a közszükség megkívánja.

A legelők feljavítására nyújtott segélyt most úgy tekintik, mintha annak elfogadása által nagy szivességet tennének a kormánynak, sőt áldozatnak tekintik.

Ha kötelezővé tétetik a feljavítás és gondozás valahára elkészülnek az oly régen vajdó legeltetési szabályzatok és azok rendelkezései szigorúan be is tartatnak, megszűnik a legelőhiány miatti panasz s az állatállomány jobb karban hagyja el a legelőket.

Igy talán meglehetne közelíteni azt az eredményt, melyet réges régen, más eszközökkel, a krumpli meghonosítása körül elértek.

Székely György.

Bonyhád és Muraköz.

II.

A Högyész és Bonyhád vidéki svábok igen értelmes emberek és nagyon jó gazdák. Rajongásig szeretik és nagy lelkiismerettel ápolják, gondozzák a jószágot.

Megható volt az a jelenet, amelyet egyik sváb földműves felesége és kis fia rendezett akkor, a mikor az egyik kedvenc üszőjét a családfő nekünk eladta. Csak egy eladó hasas üszőt vezetett ki a gazda, formás szép állat volt és igen megtetszett nekem; mikor javában alkuszom, azt kérdeztem, van-e még más marhája is? „van, de nem eladó” feleli a tulajdonos, de azért kérésre kivette az istállóból. Egy remek szép, másfél éves előrehaladott vemhes üszőt mutatott be nekünk. Mindenünknek nagyon megtetszett. Mikor megtudtam az előjárású kalauzunktól, hogy ennek az üszőnek az anyja az állatdíjazáson első díjat nyert és napi 24 liter jó tejet adott a tejelő versenyen, kikötöttem, hogy az eladóvá tett üszőt is csak úgy vásárolhatom meg, ha ezt is eladja. Hosszas rábeszélésemre sikerült ezt az üszőt is megvásárolnom 280 forintért, hanem a mikor a gazda felesége és gyermeke megtudta, hogy a családfő a dédelgetett üszőt eladta, rögtönzött olyan sirás-rívást, amilyent kevés állattenyésztő családnál lehet hallani.

Most már elárulhatom, hogy ezt a nevezetes borjut itthon az értékelésnél csak 260 frtra becsültem és ez is Máté Pál bika-falvi birtokosnak jutott. Az ő jó szeme felfedezte azt a nagy jövőt ígérő állatot, amelyet a többi gazdák észre venni nem tudtak.

Ezen üsző lebecsülése azért történt, mert a kevésbbé szakértő előtt nem is ért többet, de az olyan ember előtt, akinek éles szeme és helyes gazdai érzéke van s a ki a formából, az állati szervezet külső alakulásából, a testrészek egymáshoz való arányából és minőségéből következtetni tud az állat belső

értékére és szemmel nem látható képességeire az a 280 forintos vételért nem tartja magának, a szóban forgó minőségű állatnál.

Hiszem, hogy az új tulajdonosnál megtalálja az a kiváló hasas borju mindazokat a tenyészfeltételeket, amelyek képessé fogják őt tenni arra, hogy a beléje helyezett nagy reményeket megvalósítja.

A 10—12 holdas szántó birtokkal rendelkező sváb portákon izléses szép lakásokat, rendesen épült és célszerűen elhelyezett sertés és baromfiólakat, jól kezelt trágyatelepet, itató vájuval felszerelt sármentes környéki szivattyus kútakat, kényelmes jó istállókat és csüröket lát a szemlélő, 5—6 darab szebbnél-szebb és értékesebbnél értékesebb bonyhádi marhával és egy-egy pár jó erős igás lóval benépesítve.

Minden csürben szecska és répavágó gép, sok és jó takarmány van elhelyezve; jól esett látnunk az izletes zöldtakarmányt, főleg borsos csalamádé és zabos bükkönyt. Az okos sváb tenyésztő ugyanis kora tavasztól késő őszig fonnyasztott zöld takarmánnyal táplálja állatait. Nyáron át darát vagy más erőtakarmányt nem ad a marhának és az szinte felesleges is, ilyen tápdus zöldtakarmányozási rendszer mellett. Vagyonos gazdag nép; a helyes gazdálkodási rendszer, a tulajdonilag takarmánytermelés és ebből önként következő okszerű állattenyésztés tette őket azzá.

Minden egyes kiscgazdának van az istállójában 3—4 szám feletti eladó marha, 500—600 korona darabonkénti értékben. Vajjon hány hasonló birtokterjedelmű székely kiscgazda dicsekedhetik ilyen gazdasági és vagyoni állapottal?

Ezen istállóbejárású körutunkban, habár nem volt célunk, 8 darab szép állatot vásároltam meg, mert nem tudtuk tőlük megválni.

A kíséretünkben volt székely gazdák nem győzték bámulni a törekvő nép vagyoni rendjét, gazdasági rendszerét és örömlüknek adtak kifejezést, hogy alkalmuk nyílt azt meglátni.

Következő napon az országos vásárbamentünk, hogy ott szerezzük be a még szükséges állatokat.

2000 drb bonyhádi marhából állott a felhajtás. A hatósági közegek szerint, az kevés volt, mert máskor 4—6 ezer drb is szokott lenni. A folyamatban volt aratás eredményezte a kisebb csoportosulást.

Az ország sok vidékein és sok állatvásárában megfordultam, de sehol sem tapasztaltam a felhajtott állatok között oly merész azonosságot, mint a högyézi vásár bonyhádi marháiban. Mintha egy tenyészetnek és egy törzsbikának volnának a produktumai, annyira hasonlítanak egymáshoz.

És ez a vidék a kitűnő tulajdonokkal bíró marháján kívül ennek az egyöntetűségnek is köszönheti azt a nagy keresletet és vételkedvet, amit az ország és külföld gazdái ezen becses fajtaival szemben tanusítanak.

A tájékozatlanok kedvéért talán nem lesz érdektelen, ha röviden körvonalazom mi-ként létesült a bonyhádi marha? Emlegettem, hogy Bonyhád vidékének betelepített német ajku sváb lakói vannak. Ezek az emberek, a mikor országunkba bevándoroltak, többféle színes nyugati marhát hoztak magukkal. Az így betódult állatok a letelepülés után közös nyájban legeltek az új hazában talált honfoglaló ősi magyar marháival. Természetes, hogy a sokféle színű tarka-barka állat csoport tetszés szerint össze-vissza pározdott egymással.

Évtizedek múlva az éles szemű tenyésztők azt tapasztalták, hogy az újabb generáció színben, testnagyságban és előnyös tulajdonságokban kezd egymáshoz hasonlítani.

A Bonyhádi Percel uradalom régi tulajdonosáé az érdem, hogy az ily módon létesült állatfajtát felkarolta, tovább tenyésztette, kultiválta, vérszilárdá és olyan állattá tette, a mely becses tulajdonaiban nem áll mögötte a külföldről importált drága nyugati marhának s a melynek ezek fölött meg van az a nagy előnye, hogy hazai termék, a mi földünk és klímánk szülte, bajaink ismerője s a nehez viszonyokkal küzdő magyar kisbirtokos osztálynak legmegfelelőbb és legajánlatosabb színes marhája.

A betegségekkel szemben nagyobb ellentállást tanúsít és edzettebb szervezetű, mint a vele rokon külföldi színes marha. A bonyhádi marha elég jó igás ökor, hizóba állítva gyors hustermelő, 6—8 mázsás termetű bő tejelő és gyors fejlődésű marha fajta. Bonyhád vidékein a veszedelmes fertőző hüvely hurutot nem ismerik. A mi nagy szó, mert ma már sajnos a magyar tehének jelentékeny része is ebben a bajban szenved a termékenyülés és így a szaporítás rovására.

Ebből a hazai tájfajtából „bonyhádi tájfajta”, (mert Bonyhád tájékán létesült) hoztunk mi a Székelyföldre és osztotta ki az udvarhelyvármegyei tevékeny gazdasági egyesület köztenyésztés céljaira.

Boldognak érezném magamat, ha pár év múlva azt hallanám, hogy az én szerény javaslatomra beszerzett bonyhádi szállítmány alapvetője lett a jövedelmező népies színes marha tenyészet megteremtésének s a tenyésztők anyagi gyarapodásának.

Azonban ne feledjük el, hogy bármely állatfajtát tenyésztünk is, a kívánt cél csak akkor lesz elérve, ha a tenyésztő megadja állatállományának mindazokat a tenyészfeltételeket (jó gondozás, hű táplálás stb.) a melyek nélkül sikeres állattenyésztés el sem képzelhető.

Csonka volna ezen szerény tanulmányom, ha utleírásomból kihagynám a högyézi előjárásról alkotott kellemes tapasztalatomat. Már a vásárt megelőző tájékozó levelezést folytattam a nagyközség főjegyzőjével. Ez a hatóság úgy a levelezésnél, mint a személyes érintkezésnél is velünk szemben szíves előzékenységet és lekötözhető figyelmet tanúsított.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk czidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. ☎ Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. ☎ Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Erkezésünkhöz bérkocsikat rendelt, a szállodában lakásról gondoskodott. Megengedte, hogy a köztenyésztés céljaira vásárolt tenyészállatokat a község hidmérlegén díjtalanul lemérjük.

A község pénztárnokát, egyik ügyes tenyésztőgazdát kalauznak mellénk rendelte, aki két napon át szakadatlanul a mi segítségünkre volt.

A községi gazdakör elnöke is felkeresett bennünket és felajánlotta a kör tagok segítségét, a kik tényleg a vasuti rakodásnál tetek szives szolgálatot és mindnyájan teljesen díjtalanul.

Láthatják ebből a mi hatósági közegeink, (tisztelet a kivételnek) hogy akkor szolgálhatjuk a falu, a nép s így az ország anyagi érdekeit, holdogulását, ha nem zárkozunk el a közigazgatási mozgalmak elől és sem szóval, sem tettel nem emelünk gátat a mezőgazdasági előhaladás útjai elé, hanem tevékeny részt veszünk minden olyan akcióban, amely a nemzet gerincét képező földmivelő nép gazdasági izmosodását célozza!

Czirmes Bálint.

Kolozsmegyei kisgazdák a Barcaságon.

Irta: Cséres Lajos

II.

Az irigységtől dobogó szívvvel indultunk a határba, remek vetések, gyom alig látszik, 8—19 mmázsás kilátások, e vidéken az aranka talán csak keresztnevként szerepel! a kaszálók tömött pázsittal, a legelők egyenletesek, simák, azaz tulságos simák, mert alig van már mit legelniük az óriási nyájoknak: s bizony inkább csak sétálnak a legelőkön, hogy az otthon kapott bőséges estéli és reggeli takarmány adag jól emésztődjék! Ez már inkább nyári istállózás, mint legeltetés.

Hidegen hagyta urambátyámékat a berkschiri és jorkschiri magas foku sertésenyésztés. Ugy látszik, ott Kolozsvár környékén voltak már ezekkel kísérletek: „de ki győzi ezt szakajtóból legeltetni és vasgerendás palotába (?) hálalni! Hát bizony a mi berenás, szellős ólainkban csak a szőrös sertés telet úgy, ahogy s kötermő domboldalainkon hamar beadja a kulcsot a jorkschir!

Höltővény talán legcsinosabb községe e vidéknek, Feketealom pedig a legjobbmódúbb, így mondják nagy szerényen. Micsoda községi bikaistállók mindenfelé, valóságos kincsesháza a pinzgau, beksiri s jorkschiri eredeti importnak. S micsoda utódokat nem zenek ezek, akkora óriásokat, hogy az egeresi bíró odavágta a mérainak szót „no ezeket keetek tehénszekerbe jármolhatnák!“ Hát ebből a drága husból kevés marad itt, ha egy waggon készen van: Münchenig, Boroszlóig meg se áll; de az eladó gazda is kíséri a világpiacokra! Ugyanez történik a feljavított selejt pinzgau marhával is, mert hizlalással foglalkozó gazdák is vannak! Hjah! a répaszelet csodákat csinál. De van aki lótenyésztéssel is foglalkozik, persze az is, ha nem pinzgau, hát muraközi, — gyönyörű állatok! — van baromfi éppen elegendő,

(mert az e vidéki szász jól táplálkozik. ellentétben a beszáradt elejű nagyküllői fajtával) hanem aztán macska kevés van, kutya alig: itt hát ez a finanszenialitás szülte adóalany nem sokat jövedelmez!

— No hát van nálunk kutya többenél is sok . . .

— Ámbár kendtek is eléggé . . . ez a szucsákiaknak szólt, mert hogy az egész község mind voksos apró zseni: s dönt a követválasztásokon. S ez még a szász földön is fáj a méraiaknak!

A véletlenül itt időző nagyszabeni állattenyésztési felügyelő segít tovább a magyarázatban. Eppen a feketealmi községi tenyészállat istállóhoz érünk: 5 méter magas falazat, travers bolthajtás, villanyvilágítás, vízvezeték, tágas boxok, cement padló és vályu, vasrácsos mindez, „irtóztató szép“, 10 drb impart bika, 7 bivaly-bika s 8 „ángol“ kan részére. Szemben a másik istállóban áll 10 állami ménló — mert itt a lótenyésztés is magas fokon van. Itt a hegyek lábánál már vízvezetékek vannak utcahosszat, minden 30—40 ház után nyitott cement vályuk, melyekbe állandóan csurog a kristálytisza hegyi víz.

— Hát itt már passió marháuk lenni! . . . mondja valamelyik atyafi, melynek községéből kissé száraz nyári időkben is az órányira fekvő Szamosra hajtják itatni a nyáját.

Estére Kereszténfalvára érkeztünk. Páratlan szives látásban, s pompás meghálásban részesültünk. De előbb végezve déltán a községi látnivalókkal, estére bementünk a községi tejgyűjtő állomásra. S itt erőszakkal is megterheltük jó atyámfiai agyát, lelkét. Ez kell nekünk legelsőbben is és községi tejszövetkezet. S gyűlt, sűrűn gyűlt a tej, tulságos komoly koruak is voltunk ahhoz, hogy a tejhozó egyes asszonyszemélyeket, vászoncelédeket is szemügyre vehettük volna, avagy az egy óra alatt begyűlő 1600 liter tej imponált nekünk tulságosan. S ment a munka gyorsan, sűrűn fordultak az asszony népek, két személyke megszurte, a szövetkezeti edénybe lemérte a tejadagot, a másik azonnal öntötte a hűtőbe, amelyről a közös tej már egy cement tartályba ömlött, közbe egy urféle beírta a könyvecskébe kinek-kinek amennyit hozott. Kifogásolt tej azon az este nem hozatott be. Mondják ritka a piszkos eset! Közbe-közbe persze tejmintákat vesznek egyik-másik gazdától, melyet a brassói tejgyár laboratóriumában vizsgál a vegyész. S jaj annak, aki piszkos tejet ad, de még jajjabb annak, aki hamisat. S Kolozsvárt május hónapban 127 esetben rótt ki büntetést a rendőrség hamis tej miatt! A szász falusi tej további sorsáról amodébb szölok.

Julius hó 13-án háládatos volt az ébredésünk. Eppen hajtották ki a csordát. Szébbnél-szebb pinzgau tehének, de a bivalyok sem voltak kivetni valók. Talán 600 darab sétált kifelé, ámbár lehetett százzal több is. A növendék marha külön nyaral Fogarasban vagy Háromszékben bérelt legelőkön, hasig érő fűben. A községi legelő pedig simára tisztítva, pusztákra korlátolva, egy-egy holdra

talán 2 darab marha is esik, itt bizony nem érkezik megnöni az egérfarkkórú se, ha ugyan lenne gyom a legelőkön. Az eltűnő csoda után irigykedve fordultunk befelé, hát még nagyobb volt a csodálkozásunk: a kivonuló csorda hulladékát serényen szedegettek kosárba a cselédnépek, mert hogy az a trágyadombra való, melynek olyan példányait is láttuk, amelyek be is voltak fedve S minden községben talákoztunk trágyaleves lajtokkal, amelyek a vízzel higitott felesleges levét hordogatták a sarju növés elé. Boglyát, kazlat nem láttunk: a szállás jószág mind a csürben vagy fedél alatt van, a marhajárások, legelők mentén mindenütt korlát védi a vetést, itt nem ismerik a „praevarikáció“ fogalmát! Igaz, másféle nyelvű népek is laknak itt-ott a község széleken. . . .

— Ne nézzünk már többet, mert nem győzi az eszünk . . . mondja a patai bíró s megindulunk a zernesti vicinálison Brassó felé Julius 13-án reggel.

Nem baj, ha nem sovínistaságon kezdem, s nem a legmagasabban fekvőt, a 900 méter magas Czenk hegyen örökdő Árpád szobrát, a millenium egyik emlékét nézzük meg legelőbb?! oda is eljutunk még!

De azért a kalapot megemelhetjük a szász nemzetiség egyetértő szelleme, a szövetkezeti eszme, a közös érdek az „unitis viribus“ ezen incarnációja előtt. A tanultságon, szorgalmasságon, szerény igényűségen, kívül Raffaisen szelleme az, mely ezt a maroknyi népet rövid idő alatt oly magasra emelte. Fegyelem és szervezethez van mindenütt. Kezdve az utcaszeren, a Felvégen, az Alvégen mindenütt csoportos szervezett az egymáson való segítség nemes eszméjével. S mindenütt a fizetéstelen, a többiért ingyen dolgozó vezető; az utcák, a felvég, a falu vezetői függetlenek a hivatalos adminisztratív vezetőktől s mégis azokkal barátságos érintkezésben. S minden kölcsönös: utcai vízvezeték készítése, járdakészítés, tűzbiztosítás és jégbiztosítás, pénzintézet, fogyasztási szövetkezet. S mindenek élen gyűjtő központok vannak: nem is tudjuk, melyik a leghatalmasabb? a nagyszabeni szász bank-e? vagy az ugyanott székelő szász gazdasági egyesület? a brassói közraktár szövetkezet vagy a brassói központi tejcsarnok? Mind hatalmasak mind jötevők! S a nagy- és kiseszméknek, kik az igazgatói? a falusi pap s a tanító.

És itt álljunk meg egy kissé. Igen kérem minden hazai papnövelde és tanítóképezde minden igazgatóját és felügyelőbizottságát, lessék el a szász papoktól és tanítóktól, mit művelnek, hogy mozognak azok az Istenháza kívül és népük boldogulására? S ha látom, hogy a kolozsvári régi gazdasági tanintézet évek óta hogy fáradozott abban, hogy tanárai az ottani papnöveldekeknek rendszeres ingyenoktatást nyújthassanak: ám a „vaskalap“ nem engedé azt, mert fontosabb a jövendő papnak valamely apostól héber szövegű leveleinek az ó görögül való összehasonlításának tudománya (de ki érti?) mint egy kis egészséges falusi gazdaságtan, szövetkezeti eszme stb. Pedig ez

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemese acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélcél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekkefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgönyeim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest. V. Váci ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

kell nekik, kivált itt az erdélyi részeken, a hol a falusi papságnak jórésze még az egyházi földeket, saját jövedelmét is „Juonéknak” adja bérbe. Igaz sokan végeznek közigazdasági tevékenységet is: mert a városi bankoknak ők a falusi bizalmi férfiai: de hogy mekkora haszonnal (a népre) azt Báró Bánffy Dezsőnek egy minapi aggodó beszédjével lehetne bizonyítani. Ej de ne politizáljunk, hisz vannak tiszteletre méltó kivételek is.

(Folytatjuk.)

Néhány szó a fiatal libák felneveléséről.

Az elmúlt télen a libamáj, zsír és hús nagyon keresett s jól megfizetett piaci áru volt. A sovány liba ára ebből kifolyólag mindjárt az idény kezdetén 1 márka volt. A kereslet folytonosan növekszik, a libatenyésztés azonban Elzászban nem tartván lépést vele, miért is a bevétel a külső államokból nagyobb és nagyobb arányokat ölt. Hol azonban a gazdálkodás oly belterjesen folyik mint Elzász Lotharingiában, ott kevés a hely libanyájának alkalmas legelőkre és az nagyon rossz gazdasági számítás lenne, ha mivelésre alkalmas talajok legelőül használtatnának fel. A legelő azonban egy jó életfeltétele a libának s az ott található füvek és fű-félék, olcsóbbá teszik a tartást és megkönnyítik a felnevelést. A zárt udvarokban és kisebb kifutókban való felnevelés után való haszon nagyon csekélynek, sokszor pedig semmi jövedelmet hozónak mondható. A staszburgi pástétomgyártmányok a nagy szükségletet fedezni nem képesek, éppen ezért tekintetbe véve az új konjunkturákat évvel kapcsolatosan a libatenyésztést nagyobb figyelemben kell részesíteni. Némely legelőhelyek és nevezetesen a tarlóföldek lennének, ezáltal jobban kihasználhatók. A saját nevelésű fiatal libák összességében a tömés kezdetén a tenyésztés megkezdéséhez szükséges tenyészanyagot és tőket fogják szolgáltatni.

A fiatal libák felnevelése csak az első hónapban igényel fáradságot és munkát, míg a ludtollak ki nem nőnek, azután már nem szükségelnek különösebb gondozást, mert úgy kezelhetnek, mint az öregek, melyekkel a legelőkre hajtjuk ki őket. De különösen a nevelés kezdetén hiányzik a legelő, mi miatt igen nagy pusztulásról panaszkodnak. A libatojások kiköltésére nemcsak ludak, hanem nagyobb fajta tyúkok és főleg pulyka kotlók használhatók jó sikerrel. A költetés 29—32 napig tart. Mint az összes szárnyas fajtaéknál, úgy itt is a korai keltetés a legtöbb hasznot

hajtó, hanem azért április közepén tul libát már ne ültessünk. A kotlónak a tojásokon való 7—10 napi ülése után megvizsgálva azokat, a terméketleneket eltávolítjuk és takarmányul használjuk fel azokat. A kikelés után 24—36 óráig a kis libáknak semminemű eledelt nem adunk, hanem azokat a kotló alatt hagyjuk vagy pedig egy kibélelt meleg ládácskába tesszük. Mihelyt az összesek kikeltek, a kotlót száraz meleg helyre tesszük, hol egy hétig tartjuk. Első eledelként széjjel reszelt kenyeret, főtt tojást kásával és kukorica darával keverten adunk táplálékul. Midőn a 8 napot elérték, már adhatunk szétzuzott burgonyát, herét és takarmányrépát, olcsóbbá téve ez által a takarmányozást; de vigyázzunk arra, hogy egyszerre sokat ne adjunk, mert túltakarmányozzuk őket, hanem inkább többször, naponta 5—6-szor adjunk nekik takarmányt. Friss ivóvíz, durva homok sohase hiányozzék. Két hetes korukban a fiatal libákat szabadba bocsáthatjuk, amikor is a fiatal fűvet szeretettel lecsipdesik, ez alatt a fiatal libáknak, míg pelyhesek, nem szabad esőtől megázniok és vigyázzunk, hogy harmat se érje őket. Még veszélyesebb, ha korán reggel harmatos fűvet esznek, mert rögtön hasmenést szenvednek tőle. 3—4 hetes korukban a lágy étel mellett kevés árpát vagy búzát is kaphatnak. Négy hetes koruktól kezdve megnő a tollazatuk és most kell a libákat legjobban etetnünk és a meghűléstől is meg kell őket óvni, akkor majd nem hordják lecsüngve szárnyaikat és nem szunyulnak el.

Természetesen a krízist is sokkal hamarabb átéljük és testük is sokkal inkább növekszik. Ha már szállósak a fiatal libák, akkor már viharellenállóak és nem sok gondozást igényelnek. Ettől kezdve az öregekkel már együtt tarthatjuk őket és azokkal bocsáthatjuk őket a legelőre. Ha szabadon viz áll rendelkezésükre, úgy az nagy előny és a fiatal libanyáj ilyenkor gyakran nagy örömmel használja fel a patakot. Egymást hívják, szárnyacskaikkal csapkodnak, a víz alá bujnak, usznak alatta és ismét más helyen fölbukkannak; aztán csőrükkel tollazatjukat megmossák, sőt némelyek hátukra fekszenek és jókedvükben lábaikkal kapálódznak. Ahol patak nincs, ott fürdési alkalmat okvetlenül kell nekik adni. A liba uszósárnyas, s így a víz legfontosabb életszükséglete. A libatenyésztők közösen állítják, hogy a szabad vízzel rendelkező állatoknak sokkal szebb a májuk, ami könnyen meg is magyarázható, mert az

ilyen libák — természetbeli életszükségletük jelenlété miatt — általában erősebbek, edzettebbek és egészségesebbek és belső szervezetükben különösen a májat segíti elő egészséges fejlődésükben a víz.

A liba azonban megél uszhatási alkalom nélkül is, és szükségletünk nagyobb töredékét hazánkban állíthatnók elő. A jelen körülmények mellett — és semmi kilátás sincs, hogy azok egyhamar megváltozhatnak — nem csak a libahizlaltatás, hanem a libatenyésztés is igen kifizetné magát.

W. L.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Hírek a sepsiszentgyörgyi Székelykiállításról.

A kiállítás elhalasztásáról szóló híresztelések most már végkép tárgytalanná váltak. Az állategészségügyi viszonyok ugyanis annyira javultak, hogy emiatt már a kiállítás biztosan megtartható lesz.

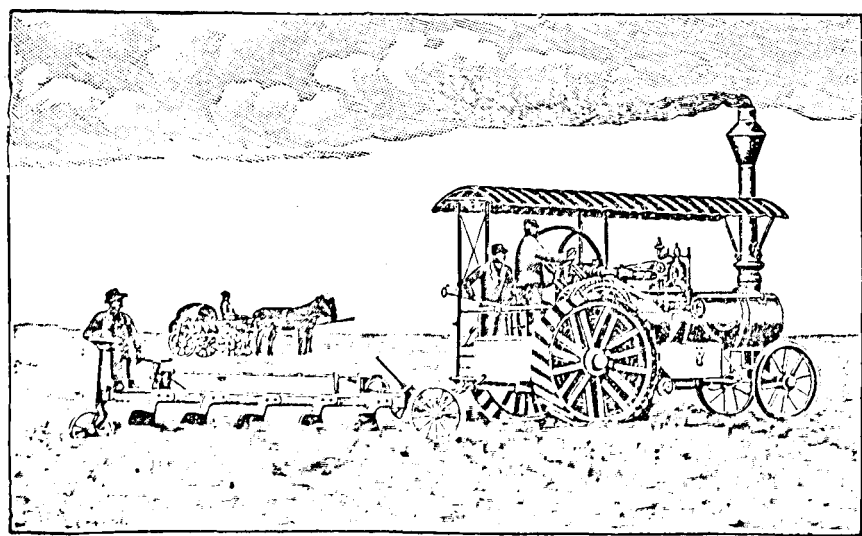
Az állatostály eddigi bejelentései oly nagy arányúak, hogy a székelykiállítás állatállománya minden eddigi kiállításainkét felül fogja mulni. Csak ló és szarvasmarha máig 600 darab van bejelentve, ami egyszersmint a székelykirendeltség eddigi működésének is egyik legszebb látható eredménye.

A kiállítási helyiségek építését aug. 20-án fogja megkezdeni a rendezőség. Nem kis gondot ad a bejelentett kiállítási tárgyak fedelatalá helyezése. Az állatok is mind fedett helyiségekben lesznek bemutatva.

A kiállítás géposztálya szintén impozánsnak ígérkezik. A rendezőség e hónap elején küldötte meg az összes gyáraknak a részletes prospektusokat és már is több mint negyven nagyobb cég küldötte be bejelentését. Akik esetleg tévedésből nem kaptak volna prospektust, azoknak — kívánságra — készséggel küld az Erd. Gazd. Egyet. titkári hivatala, Kolozsvárról.

A látogatók számát jelentékenyen emelni fogják a szomszéd Románia gazdái is, akiknek körében élénk érdeklődés van a székelykiállítás iránt s akik a tavalyi bukaresti kiállítás alkalmával tapasztalt magyar érdeklődést ez alkalomból hasonlóval készülnek viszonzni.

— A mezőgazdasági legfelső szakoktatás. A földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági felső szakoktatás tárgyában véleményadásra szólította fel az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is, mely beható tanácskozások alapján terjedelmes feliratot intézett a miniszterhez e tárgyban. Szükségesnek tartja az egyesület, hogy a kormány a gazdasági tanárok, gazdasági, miniszteri és közigazgatási tisztviselők magasabb elméleti kiképzésére alkalmas főiskolát állítson fel. E kérdésnek a megoldására azonban nem volna elegendő,

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Bethjen Sándor, Marosgece p. Marosludas.

1953

Gróf Mikos Kelemen, Uzon Háromszék.

Dreher-uradalmak, Vál- és Szentlászló, Fejérmegye.

Fejérváry Géza, cs. és k. kamarás, Nagykeszi, Komárommegye, stb. stb.

(Kivánatra az összes vevőket felsoroló referencia-jegyzékkel szolgálunk.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

ha pusztán a Budapesten lévő gazdasági vonatkozású tudományos intézmények kapcsolatában tanfolyamokat rendeznének. A felállítandó mezőgazdasági főiskola elhelyezésére az egyesület csakis a fővárost tartja megfelelőnek és nézete szerint a mezőgazdasági minden más intézménytől, tehát az egyetemek bármely fakultásától is függetlenül és önállóan kell felállítani. Szerencsés gondolatnak tartja azonban az egyesület a rokon vonatkozású és közös célt szolgáló főiskoláknak (erdészeti, állatorvosi) a gazdasági főiskolával gazdasági egyetemre való egybekapcsolását.

— **A segesvári komlós-zövetkezet** által rendezett *komlósárító tanfolyam* augusztus hó 11-én folyt le élénk érdeklődés mellett. Jöttek Nagy- és Kis Küküllő, Fogaras, Udvarhely s Háromszék megyéből érdeklődők. A tanfolyamot Meisner Ernő felügyelő, komlós-zövetkezeti titkár nyitotta meg, a gyakorlati oktatást pedig Cséres Lajos szaktanár tartotta. A komlósárítógép kezelését maga a Csehországból érkezett feltaláló végezte s így ellátva, meggyőződhetek a komlótermelők, hogy jó minőségű komlót csak a fűtött komlósárítón lehet előállítani. A világversenyben pedig hovatovább csak a legjobb minőségű magyar komlóval állhatunk ki. Most van ideje ilyen szárítók tanulmányozásának s pedig Segesvárt, Fehéregyházán s Székelykeresztúrott többféle variációban — míg a komlósűrűt tart. Ujabb Linhart-féle szárítók épültek a nyáron a fogarasi ménesbirtokon, Mézőszengyelen, Székelyudvarhelyen, s az unitárius státusuralom *buni* birtokán. Régebben állítottak Rétenben, Szent Erzsébeten, Miklósvárott, Erdőszentgyörgyön, Fogarason stb.

— **A lépfene Kolozsmegyében.** Kolozsmegye több községében: Mezőszilváson, Dédaradon, Batosán és Mezőszentgyörgyön fellépett a lépfenejárvány a szarvasmarhák között. Gyeke községben is pusztit a lépfene és mivel itt nagyobb mennyiségű szarvasmarhaállomány van, a hatóság a kényszer-védőoltások ügyében felírt a miniszterhez.

— **Takarmánytermésünk és az eladó mennyiség megállapítása.** A földmivelési miniszter a következőkért intézte a gazdasági tudósítókhoz: A gazdasági tudósítói jelentések eddig beérkezett eléggé jelentékeny részéből tudomást szereztem arról, hogy a folyó esztendő abnormalis időjárása úgy a szálas takarmánytermést, mint a takarmányozásra és almózásra szükséges szalmatermést is csökkentette, illetve, hogy ezekből a mostoha időjárás hatása alatt nem mindenütt várható megfelelő hozam. Avégett, hogy az ország több vidékén helylyel-közzel ennek folytán előállítható netaláni kevesbblett szálas takarmány és szalmából idejekorán kétségtelenül megállapítható legyen, felkérem a tudósító urakat, sziveskedjenek — természetesen ezuttal is megbízható információjuk alapján — tájékoztatni arról, hogy hol és minő mennyiségben és milyen áron áll eladás céljából rendelkezésre: a) réti széna; b) mesterséges takarmány; c) buza; d) rozs; e) árpa és f) zabszalma.

— **Székely találmányu komlósárítógépek.** Hazarészünk komlótermesztésének régi érdemes apostola Ilyefalván, Imreh Lajos talált fel több évi kísérletezés után egy fűtött szárítók házat s azt 20 kat. holdas birtokán fel is állította. Az ott most folyó komlósűrűt alkalmával nagyon érdemes a megtekintésre. Ugyancsak több évi kísérletezés után a há-

romszékmezei Bitán lakó Nagy Károly komlósbirtokos állított fel egy saját rendszerű komlósárító gépet, melyet szakértők e hó 12-én vizsgáltak felül s egyelőre kisebb komlótermelők használatára vélték igen alkalmasnak. Mindkét találmány e hó végéig lesz működésben s nagyon ajánlatos, ha komlótermesztők megtekintik. Segesvárt Polder bádagos és lakatosmester fogott bele egy cseh patent nyomán komlósárító szerkezet készítésébe, az első ilyen gépet e hó 20-ika után fogja működtetni Segesvárt.

— **A husdrágaság** Kolozsmegye törvényhatósága fölíratban fordult a kormányhoz, amelyben intézkedéseket javasol a husdrágaság megszüntetése végett. A javaslat gerince az állattenyésztésnek az eddiginél nagyobb állami támogatása. Kolozsmegye fölíratát újabban elfogadta a „Veszprémegei Gazdasági Egyesület” is, azzal a hozzáadással, hogy a tenyésztéskor vásárlásánál a kormány a községek részére adjon az eddiginél nagyobb segílyt.

— **Gazdasági szakoktatás a mezőn.** A szolnokdombokamegyei gazdasági egyesület a múlt év folyamán meghonosította a határbejárással kapcsolatos gazdasági előadásokat, amelyek lényege, hogy az előadásokat kint a szabadban tartják meg arra hivatott szakemberek, akik az előadottakat nyomban szemléltetően mutatják be a község egyes dűlőiben. Az előadások tartására a vármegye legkiválóbb gazdái szoktak vállalkozni. Ebben az évben Dengelegen, Szentmargitán, Leményben, Szakalúrán, Kiskörtvélyesen, Kisdobokán, Kis-somkátán, Csatán, Szinyén, Iszányán, Révkolostoron, Galgón, Oláhfordorházán, Sósmezőn, Cántén, Böödön voltak ilyen előadások. Egy-egy előadáson átlag 40—50 gazda vett részt, akik megvitatták az okszerű gazdálkodás minden ágát. Érdemes volna ezzel másfelé is kísérletezni.

— **A kormányhatóság a száj- és körömfájás terjedése ellen.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz a ragadós száj- és körömfájás terjedésének a megakadályozása tárgyában. Eddigél sikerült ugyan — ugymond a körrendelet — az 1904. évben kiadott intézkedések végrehajtásával a száj- és körömfájásnak a lábas jószágok között való nagyobb elterjedését megakadályozni, úgy hogy a fertőzött községek száma május végére két-háromra csökkent, azonban a nyári idő beálltával, amide a legeltetés megkezdődött és az állatforgalom élénkült, a betegség ismét terjedni kezdett és jelenleg már nyolc vármegye 21 községe van fertőzve ragadós száj- és körömfájással. Elérkezett tehát az ideje, hogy ennek a különösen fertőző betegségnek a korlátozására minden lehető intézkedést megtegyenek, nehogy ezáltal kereskedelmi érdekeinket súlyos veszteség érje. A miniszter sajnálattal értesült arról, hogy a közvetlenül érdekelt községek egy része a betegségnek, az igen enyhe lefolyásánál fogva, nem tulajdonít olyan jelentőséget, mint kellene és így a bejelentés kötelezettségének is csak késedelmesen, vagy épen nem tesz eleget. Ennek tudható be, hogy a miniszterium közegeinek a betegség elfojtására irányuló tevékenysége a kellő sikerrel nem jár. De az egyes hatóságok nem torolják meg az ilyen mulasztásokat olyan szigorúsággal, hogy azzal példát szolgáltatva, egyeseket a hatósági intézkedések kijátszásától visszatartsanak. Felhívja a miniszter a törvényhatóságokat a védekezés nagy jelentőségére és arra, hogy figyelmeztessék a

községek, hogy a lakosokat kötelezzék a betegség felléptét azonnal jelenteni a községi előjáróságnál és hogy az elrendelt intézkedéseket a legpontosabban hajtsák végre. A hatóságok kötelesek a szakközvegeit azonnal a helyszínére küldeni és az óvintézkedéseket megtenni. A vasuton szállított állatok vizsgálatánál az állomásokra kirendelt állatorvosoknak a legfigyelmesebb gondossággal kell eljárniok, nehogy a betegséget Magyarországon és a külföldön széthurcolják. A betegség terjedésének a megakadályozása végett elrendeli a miniszter, hogy az állatvásárokat a betegségtől fertőzött községekben csak előzetesen adott külön engedély mellett szabad megtartani. Az ilyen községekben a tej-gyűjtő telepekről a sovány tejet csakis előzetes felforrálás után szabad forgalomba hozni. Hajlandó a miniszter arra, hogy a fertőzött községekbe külön állatorvost rendeljen ki a betegség tartamára. Azoknak a hatóságok közegeknek, akik a betegség elfojtása körül nagyobb sikert érnek el, a közhatóság javaslatára jutalmat helyez kilátásba, ellenben a hanyagságot vagy mulasztást a legszigorubbán fogja büntetni.

— **A nemzetközi baromfikiállítás.** A folyó év november 20-ikától december 1-jéig Budapesten tartandó nemzetközi baromfikiállítás részletes tervezetével most készült el a kiállítást rendező Baromfitenyésztők Országos Egyesülete. A kiállítás 8 főcsoportra oszlik s ennek keretében ki lehet állítani: 1. valamennyi tyukfajtát, gyöntyukokat, pulykakat, ludfajtákat, kacsafajtákat s mindezek keresztezéseit; 2. leölt baromfit; 3. baromfi és házinyul-termékeket; 4. galambokat; 5. házinyulakat; 6. takarmányt; 7. szakirodalmi dolgokat, festményeket, preparátumokat; 8. tenyésztési segédeszközöket. A bejelentési határidőt a rendezőbizottság november 5-ikére tűzte ki, a bejelentett tárgyakat pedig november 25-éig kell beküldeni a városligeti iparcarnokba, melynek összes helyiségei szolgálnak a kiállítás céljaira. A szállítási költség a kiállítót terheli.

— **A selyemgubó árának emelése.** A földmivelésügyi miniszter a selyem árának emelkedésével kapcsolatosan a selyemgubó beváltási árát kilogrammonként az első osztályban 2 korona 20 fillérről 2 korona 30 fillérré, a másodosztályban 1 korona 20 fillérről 1 korona 60 fillérré emelte fel, a harmadosztályu gubók beváltási árát pedig 20 fillérben állapította meg. A gubóárak ily felemelése által kétféle kilogramm gubótermelést számítva, a tenyésztők ez évben mintegy négyszázötvenezer koronával több jövedelmet szereznek, mint tavaly.

— **A mezőőri költségek.** A magyar királyi közigazgatási bíróság ítéletileg kimondta, hogy a mezőőri költségek kivetésének jogalapjául egyedül a földadó nem tekinthető, hanem a törvényes előföltétel a mezőgazdasági érdekelttség és így a mezőőri költségekhez való hozzájáruláshoz a földadó arányában csupán azok a területek vonhatók be, amelyek mezőgazdasági célokra használatnak, vagy ilyen művelésre alkalmasak.

— **Fedeztetési állomások 1908-ban.** Az 1908. évi fedeztetési állomások biztosítására vonatkozó előmunkálatok megkezdésének ideje elérkezvén, Darányi földmivelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a múlt évben követett eljárásnak megfelelően a szükséges intézkedéseket tegyék meg. A községek által szállítandó takarmányfélék árait nézve megjegyzi a miniszter, hogy — mivel azok a községek, melyek fedeztetési állomást nyernek, előnyben vannak a közsé-

Nines többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyék-szék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. esomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* esomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: **FODOR FERENC**, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

1891
●
●
●
●
●
●
●

LEGYEK

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Egy kilo elegendő 25 [] méterre. 5 kgr. leírás-sal 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

konyhából, kamrából, mészárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

gek felett, melyek a méneket saját maguk szerzik be és egész éven át tartják, oda kell hatni, hogy ha a takarmányfélék ingyenes előállítására nem is volna keresztülvihető — legalább a legcsekélyebb takarmány árak hozassanak javaslatba. Megjegyzni a miniszter, hogy jövőben új állomás csak azon feltétel alatt fog felállítani, ha az illető község kötelezi magát arra, hogy a mének számára szükséges összes takarmányneműket ingyen fogja szolgáltatni.

— A légy és a tej. Most a »légy-szezonban«, nem fölösleges tejes gazdáink figyelmét felhívni arra, hogy a tehenészet legyeire figyelmet fordítsanak. A gyakorlatban t. i. úgy áll a dolog, hogy erősebb védekezés dacára is a legyek ezrei árasztják el a fejő sajtárt, még inkább a gyűjtő, szűrő és fölöző edényt s nem csak hogy kellemetlenek a munkásokra s állatokra, hanem még erős felidézői a tej elszennyesedésének, romlásának, a fogyasztó egészsége veszélyeztetésének. Mert éppen a védekezés az istálló elsötétítésével, légvonatfelidézéssel stb. míg egyfelől nem mindig lehetséges, sőt nem is mindig tanácsos s másfelől többnyire kevés sikerű is: kell, hogy a légyirtásra is áldozunk valamit. Nem ismeretlen, hogy a

»Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« egy kitűnően működő légyfogót jutányos áron forgalmaz, abból kellő készletet rendelni s alkalmazni tehát tanácsos; azonban ha valaki ugyanezen szövetkezettől légyfogó enyvet rendel s avval ócska újságpapírokat bemázol és azon helyeken, melyeken a légy tömegesen rajzik felagat, nemkülönbén célt érhet, ha az avval való veszélyeséget nem unja, mert az újságlapokon is ezrei ragadnak meg a légynek s elégethetők. Szóval, ne feledjük hát a legyet.

— A dinnye-kiállítás megnyitása. A magyar kir. kertészeti tanintézetben (Budapest, Ménesi-ut 45. szám) augusztus 18-án délután három órakor nyílik meg a dinnye-kiállítás és tart augusztus 24-ig. A bíráló-bizottság aznap délután kezdi meg működését. A kiállítást Dobokay Lajos miniszteri tanácsos nyitja meg. A kiállítás iránt érdeklődő közönséget a kertészeti tanintézet szívesen látja.

— Az orv-halászat ellen. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter leiratot intézett a székesfőváros hatóságához, valamint a többi törvényhatóságokhoz is, az ujabban ismét nagyon lábrakapott orv-halászat megakadályozása végett. A miniszter a leiratban felhívja a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy a legszigorúbban

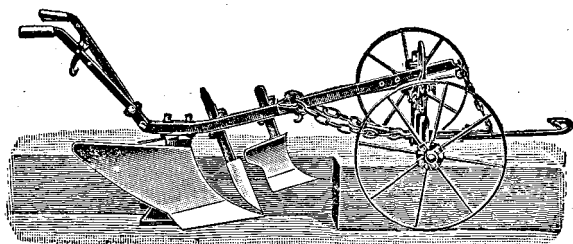
utasítsa a halászat tilalom ellenőrzése és végrehajtására hivatott hatósági közegeket, hogy az árvizeknek várható lepadása után is gondosan felügyelet alatt tartsák a kiöntések lefolyását és a mennyiben a halak fogására vagy visszatartására irányuló átkötéseket látnak, azokat azonnal semmisítsék meg; a tetteseket pedig kinyomozva, haladéktalanul jelentsék föl az illetékes hatóságnál, hogy az soronkívül megindíthassa a megtorló eljárást.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel

□ acél gerendelylél

— állítható szarvakkal, önzetetéssel —

1801—II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,

Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

A Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevél kölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfiának véleményét. 1001

Clichéket
mindennemű nyomtatványok
szép és tisztán kivitelben
pontosan és olcsón
készít
Fischer's Finest
Photoduplikációkat — Magyarországon
Budapest
VIII. Vas-utca 7. szám
Vidéki megrendelések is pontosan
és közölkéssel

Eladó

1 darab 1¼ éves tisztavérű

Berksirei tenyészkán.

Továbbá

6—8 hetes

berksirei,

tenyésztésre

alkalmas malacok,

Imreh Béla

gazdasági bizottsági titkárnál,

Sepsiszentgyörgy.

1950

Intézői vagy Gazdatiszti Állást keres

egy 36 éves ev. ref. vallású kiscsaládu, okleveles, 16 évi gyakorlattal és kitűnő bizonyítványokkal rendelkező egyén. ki a gazdaság minden ágában, valamint

állattenyésztésben jártas

s jelenleg is egy

3000 holdas állattenyésztéssel

egybekötött gazdaságban

önállóan működik.

Állását a jövő 1908. év január vagy április hó 1-én elfoglalhatja.

Cím a kladóhivatalban.

1952

Keresek birtokot bérletre

200—300 holdig,

a folyó évi őszi átvételre, beruházással, vagy anélkül.

Esetleg elvállalom

500—1000

holdig való birtoknak

fix-adminisztrációs

kezelését

Címem a kiadóban.

1954

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözógép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER** és **RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Árjegyzék és ajánlat ingyen!

Alapítva 1865.

1856

Számos első kitüntetés!

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.— K.
Tartalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16 „

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Haszonbérleti hirdetés.

Torda-Aranyosmegye Harasztos község határában fekvő birtokomat

f. évi október 1-től kezdve haszonbérbe szándékozom adni.

Haszonbérleti feltételek iránt érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyujt:

Z e y k A l b e r t

Gerend, Torda-Aranyosvármegye.

1949

Homlokzatok és belsőhelyiségek

meszelésére

a legjobb és a legtökéletesebb

Kimerítő ajánlatot es mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA

1894. I.

Festékgyára,

BUDAPEST, Órnagy-u. 4.

A Hunyadmegyei**Első Gőzeke-Vállalat**

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, Országház.

1934

Birtokvétel.

Vételre keresek egy
200—400 holdas birtokot.

Az ajánlat, a melyben az ár,
a szántó, kaszáló, legelő, erdő
nagysága legyen **kitüntetve,**

„Birtokvétel 23“

alatt

a kiadóhivatalba küldendő.

1951

Tisztelettel értesítjük a

**szivógázmotor és
cséplőgép tulajdonos
urakat, hogy valódi angol
antracittal francó Predeal**

10000

Kilogrammal

650 koronáért

bármikor szolgálhatunk.

Faszénteleg Választ, Bonchida, pályaudvar.

1940

Hirdetmény.

Zombor szabad királyi város

faiskolájának

1907. őszi és 1908. tavaszi
dustartalmu

árjegyzéke megjelent;

Kivánatra megküldetik.

A kertészeti bizottság

Zombor, Bácska.

1944

Szakirodalomban ismert nevű,

**gazdaságok újjá-
szervezésében jártas,**

okleveles gazd. intéző

25 éves gyakorlattal,

birja a német és román

nyelvet is, képességeinek meg-
felelő állást keres.

Czíme a kiadó-hivatalban.

1933

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
 »Régi házszám Gyár-utca 50.«

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28. sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély). Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély). Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több szá z kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbbben beváltak, a magyar gazdaságközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉP- ÉS MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ ABELESE MIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőmet vagy meglizottjait a telepemen ingyen betanítom a kezelésre. ○○○○○○○○

A Locomobilok viz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így a vízszükséglet 1.5 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

Elsőrangú gyártmány.

BENZIN-LOKOMOBILOS CSÉPLŐKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

1892

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
 Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
 Felsőstátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak,**
 Kossuth Lajos-u. 70.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-locomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

Szolid vidéki ügy-nökök alkalmaztatnak. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST, Nefelejts-uteza 59. szám.

1897

1832

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-utca 28.

Legolcsóbb árak mellett

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmaszalók, járgány-cséplőgépek, iszore-cséplők, tisztító-rosták, székelyszék, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, b. oronák, sorvetőgépek, Planet k. kaplók, szecs kavagók, répvágók, kukorica-szorítóok, é. aratók, örlőmalmok, egyetemes szél-erők, 2- és 3-vasú erők és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legujabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzin-cséplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vételnek. — Árlap és elismerő levelek ingyen és bérmentve.

1855

ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 3 órától 4 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. szám alatt.

Csatornázás! Vízvezeték! Villanyvilágítás!

1896

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200,000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539,522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskékre és folyószámlákra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ **Irodái:** Banksztyály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■
 Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3—1/2-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad ház és föld-birtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltőbb kamat mellett.

Folyószámlái hitelek nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyiszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönőket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamattal. 1007

Bérbeadó!

Egy, körülbelül 1200 hold szántó és rétekből álló, kellő gazdasági épületekkel felszerelt birtok, Háromszék vmegye déli részén, fővonalai állomástól 5 percrenyire,

**belterjes kezelésre
kiválóan alkalmas.**

Bővebb felvilágosítást nyújt:

**Erendits Emil,
Kunhegyesen.**

Közvetítők kizárva.

1945

Törlesztő kölcsönök.

AZ Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as érfolyam.

Hirdetmény.

ELADÓ

a „Gyulafehérvári Takarékpénztár Részvénytársaságnak“ a Szentháromság község határára levő (Marostorda vármegye, Marosvásárhelytől: 22 km., a Nyárád mentén) 573 hold „Berzenczey“-féle birtoka.

A birtok áll: 300 hold szántó, 70 hold legelő, 70 hold kaszáló és 133 hold erdőből, meg egy pár holdat kitevő szőlőterületből.

Vételár holdankint 360 korona. Az ingatlan teljesen tehermentes, épületek nincsenek rajta.

Ertekezhetni:

Dr. Szász Pál ügyvéddel, Nagyenyeden.

Nagyenyed, 1907. július 30.

1948

Haszonbéri hirdetmény.

Héjasfalván, Nagy-Küküllő megyében **egy birtok**, mely áll: 240 hold szántóból, 112 hold legelő és kaszálóból, 6 szobás udvarházból teljesen új istállókkal és gazdasági épületekkel, 7 hold kerttel és gazdasági udvarral, komlószáritóval beállított 4 hold komlós-kerttel, zsellértelekkel folyó év **őszéig kiadó.** Ugyanott eladók többfajta gazdasági gépek, mint gőzcséplő, cséplővel, herefejtővel és elevátorral, arató- és kaszáló-, vetőgépek, marhamérleg stb. stb. kocsik, szekerek stb. stb. A birtok a Kolozsvár—Brassói vasutvonal mentén fekszik, állomással, posta- és távirda-hivatallal a Nagy-Küküllő mentén.

1946

Közelebbi adatok megtudhatók:

özv. Somogyi Albertnél Héjasfalván.

Használt motorokat és gőzgépeket

**TIMÁR és TÁRSA cégnél,
BUDAPEST, Lipót-körut 12 sz. a.
a Vigszinház tözsomszédságában kaphatni.**

Jelenleg 70—80 HP. modern fél-stabil compound gőzgép, 6 lóerős benzín cséplőkészlet és 3 lóerős Marchall gőzcséplőkészlet jutányos árban kedvező fizetési feltételek mellett eladók.

1939

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

v legjobb minőségben és legjutányosabban a **FISCHER-féle**

zsák és ponyvaiban Budapest, Nánor-utca 31—33. sz. szerezhetők le. A Fischer-féle zsák, napjainkig szavatolt tisztaságú készült vízállóan ponyvák nagy számban állnak a tartanak 10—12 évig. A 25 k. és a 40 k. Fischer-féle zsák és ponyvaivar az ország legjelentősebb üzemeltetőinek és szövetkezetekéinek (Pentos, szőlő- és gyümölcs-üzemek, Bonyhád-üzem) használatosak. Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek. 1506

Fiumei Kávébehozatali Társaság

kolozsvári fióktelepe Mátyás király-tér 12. (Telefonsz. 475.)

Világhírű „SOERABAJA“ kávékeverék

Valódi „TÖRÖK“ kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér. Zamatja és kitünő íze felülmulthatatlan.

Óránként friss pörkölés. 1786

Tea és Rum különlegességek.

Ur! Rezső

sertésbizományos

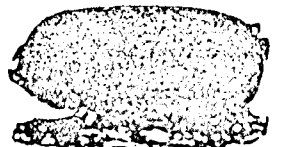
Budapest, VIII.,

Bórkocsis-

utca 12.

Telefon: 97—05.

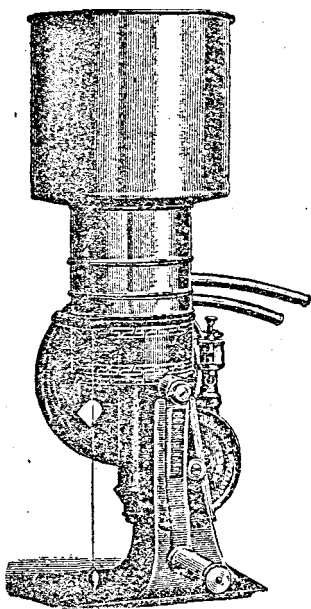
Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

Alfa Separator r. t., tejjgazdasági gépgyár

Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

**1907. évi mintájú
Alfa Separator**

a legujabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejjgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtélepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!
Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Őszi trágyázáshoz a

csillag

helyesen alkalmazva, minlegelőcsőbb foszforsavas munkákkal és áraján-

védjeggyel

den rővénynek legjobb trágyája. — Kivánatra szaklaltalkészésgesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárrel és tartalomjelzéssel van ellátva.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket

vásárolja. — A EÄCHER-féle ekék s eketestek kigazdák számára is készülnek és könnyű suly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölül-mulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

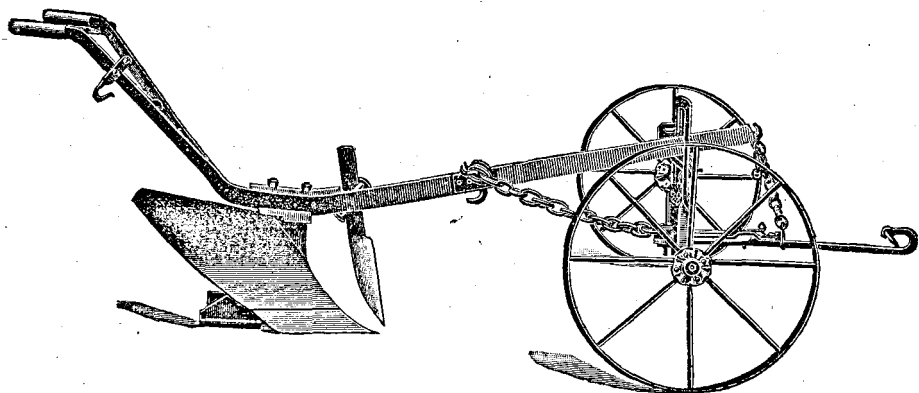
Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott

„UNIKUM DRILL“ sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

ugy célszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamen-

MELICHAR FERENCZ

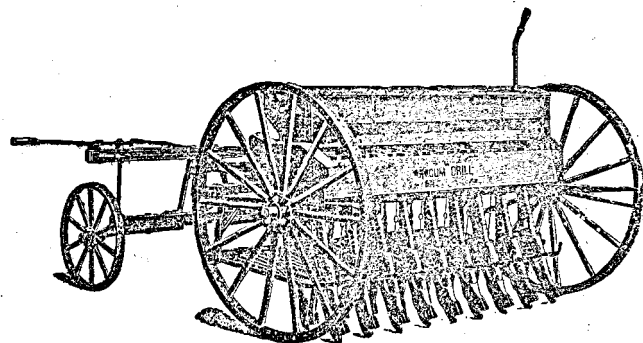
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

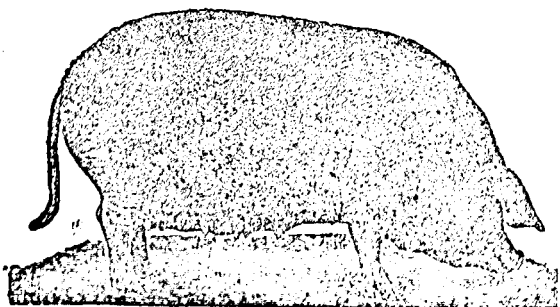
BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leírással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

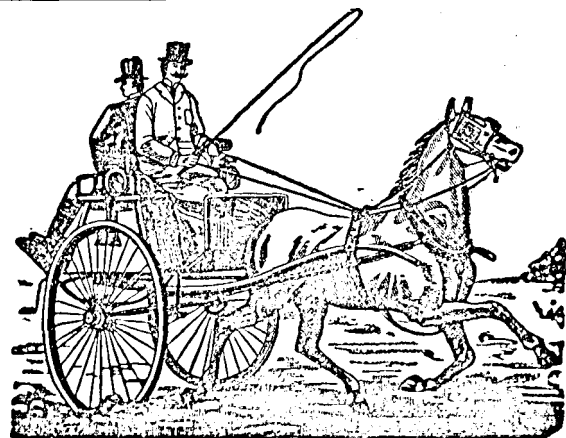

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak eladók,
Lovag Aubin Károly gazdaságában

Királyhalmán (Nagyküöllő-megyél u. p. Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kőhalom, Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, ki előjegyzéseket is elfogad.

OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.

□ □ ALAPITVA 1875. □ □

Szizgyártó, nyerges, bőröndös és sportcikkék készítője.

◇ TELEFON SZÁM 80-44. ◇ 1914